

Bryssel 15.9.2021
COM(2021) 573 final

ANNEX 1

Kertomus yhteissuunnitteluvaiheesta

LIITE

asiakirjaan

**Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja
sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle**

Uusi eurooppalainen Bauhaus: Kaunista, kestävää, yhdessä

Sisällysluettelo

KERTOMUS YHTEISSUUNNITTELUVAIHEESTA

1. Yhteissuunnitteluvaiheen aikataulu	2
2. Keskeiset periaatteet.....	3
2.1. Lähtökohtana arvot	3
2.2. Otetaan mallia olemassa olevista hankkeista ja ideoista	4
2.3. Hyödynnetään laajaa keskustelua aiheesta	4
2.4. Yhteisön kasvattaminen	5
2.4.1. Kumppanit.....	5
2.4.2. Korkean tason pyöreä pöytä	5
3. Menetelmät ja välineet.....	5
3.1. Uusi eurooppalainen Bauhaus -sivusto ensimmäisenä sitouttamisvälineenä	5
3.1.1. Tarinankeruusivu.....	5
3.1.2. Vapaamuotoisten vastausten keruusivu	6
3.1.3. Keskustelujen sato talteen	6
3.2. Aineiston analysointi: Yleinen lähestymistapa	6
3.2.1. Periaatteet.....	6
3.2.2. Mahdollistajat ja soveltamislaajuus: matriisi.....	7
4. Toimet ja havainnot.....	7
4.1. Toimet	7
4.2. Yleisön tavoittaminen.....	11
4.2.1. Digitaalinen viestintä.....	11
4.2.2. Uuden eurooppalaisen Bauhausin viralliset kumppanit	11
4.2.3. Kerätyt tarinat	13
4.2.4. Maantieteellinen ja alakohtainen tasapaino.....	13
4.3. Havainnot	14
5. Nousevat toimintalinjat	16
5.1. Luontoyhteyden palauttaminen,	16
5.2. Yhteenkuuluvuuden tunteen palauttaminen	19
5.3. Kipeimmin muutosta kaipaavien alueiden ja ihmisten priorisointi	20
5.4. Tarve pitkän aikavälin ajattelulle, elinkaariajattelulle ja yhdennetylle ajattelulle teollisissa ekosysteemeissä	21
6. Toimintaideoita.....	22
6.1. Huomio pienimuotoiseen toimintaan	23
6.2. Toimitaan useilla tasoilla samanaikaisesti	23
6.3. Monialaisuus käyttöön yhdennetyn lähestymistavan muodostamiseksi.....	23
6.4. Lähtökohtana osallistava lähestymistapa	23
6.5. Innovointi - enemmän kuin teknologian työntövoimaa.....	23

6.6.	Menneen ja nykyisen välimaastossa	24
6.7.	Uudet rahoitusmuodot.....	24
7.	VII. Päätelmät ja seuraavat vaiheet.....	24

KERTOMUS YHTEISSUUNNITTELUVAIHEESTA

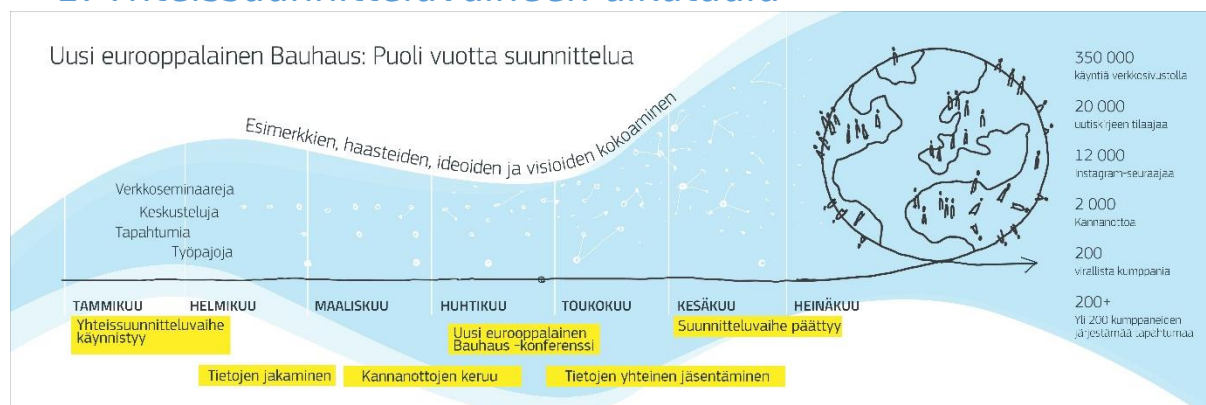
Komissio valitsi Uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteelle epätavallisen lähestymistavan: siinä luotiin alhaalta ylöspäin suuntautuva hanke, joka perustuu osallistumiseen ja osallisuuteen. Sen jälkeen kun komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen käynnisti hankkeen syyskuussa 2020¹ komissio ryhtyi kuuntelemaan ja antoi kaikille asiasta kiinnostuneille mahdollisuuden jakaa ajatuksia, esimerkkejä, visioita ja haasteita, jotka tulisi huomioida aloitteessa.

Tässä liitteessä on esitetty ”yhteissuunnitteluvaihetta” koskeva kertomus, jossa on otettu huomioon komission tänään antamassa tiedonannossa esitelty uuden eurooppalaisen Bauhausin konsepti. Komissio on kuuden kuukauden aikana tehnyt laajaa yhteistyötä kansalaisten, ammattilaisten ja järjestöjen kanssa ja ammentanut siitä keskeisiä haasteita ja ideoita, jotka ohjaavat uutta eurooppalaista Bauhausia lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Yhteensä käytiin yli 200 monialaista keskustelua, ja suoraan uuden eurooppalaisen Bauhausin sivuston kautta ideoistaan, haasteistaan ja visioistaan kertoi yli 2 000 vastaajaa. Lisäksi noin 12 000 ihmistä seurasi aloitetta ja osallistui aktiivisesti Instagramissa, ja yli 8 500 katsojaa seurasi uuden eurooppalaisen Bauhausin konferenssia verkossa². Yhteissuunnitteluvaiheessa sekä virallisten kumppanien että korkean tason pyöreän pöydän ryhmän jäsenten tuki oli olennaisen tärkeää ja vahvasti aloitteen viestiä, aktivoi verkostoja ja viritti uusia keskusteluja.

Tässä asiakirjassa esitetään yhteenveto yhteissuunnitteluvaiheen tärkeimmistä havainnoista. Siinä esitetään myös käytetyt menetelmät ja välineet.

1. Yhteissuunnitteluvaiheen aikataulu

- **Tammikuusta helmikuun puoliväliin:** Aloite käynnistetään virallisesti 18. tammikuuta 2021 avaamalla aloitteen virallinen verkkosivusto. Aloitteeseen liittyvien keskustelujen käynnistämiseksi laaditaan strategia (tiedotuswebinaarit, yhteistyökumppaneita koskeva ehdotuspyyntö, verkostojen kontaktointi). Korkean tason pyöreän pöydän jäsenet valitaan.

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/SPEECH_20_1655

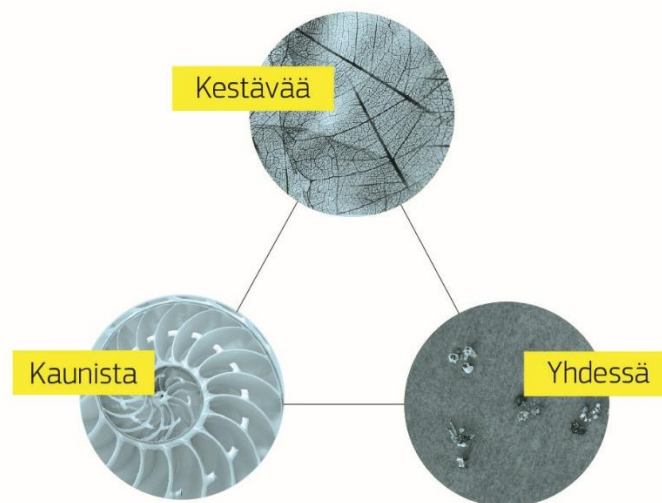
² https://europa.eu/new-european-bauhaus/co-design/conference_en

- **Helmikuun puolivälistä maaliskuun puoliväliin:** viikoittaiset verkkoseminaarit ja työpajat organisaatioiden ja yhteisöjen osallistumisen lisäämiseksi; korkean tason pyöreä pöytä saa muotonsa. Ensimmäiset kumppanit valitaan.
- **Maaliskuun puolivälistä huhtikuun puoliväliin:** saatujen vastausten seulonta aloitetaan: suuntausten, keskeisten aiheiden ja haasteiden poimiminen kerätystä aineistosta; Uusi eurooppalainen Bauhaus -konferenssi (22.-23. huhtikuuta); korkean tason pyöreän pöydän ensimmäiset kokoontumiset; kumppaniorganisaatioiden toimet.
- **Huhtikuun puolivälistä kesäkuun loppuun:** vastausten kerääminen ja seulominen; korkean tason pyöreä pöytä kokoontuu joka toinen viikko. Joukko uusia kumppaneita valitaan joka viikko. Verkkosivustolla kerätyn aineiston analyysin alustavia tuloksia esitellään, käsitellään, testataan ja täydennetään useissa kumppanien ja muiden riippumattomien sidosryhmien järjestämissä tapahtumissa.
- **Kesäkuun loppu:** Yhteissuunnitteluvaihe päättyy.

2. Keskeiset periaatteet.

2.1. Lähtökohtana arvot

Uuteen eurooppalaiseen Bauhausiin on alusta lähtien liittynyt kolme perusarvoa – estetiikka, kestävyys ja osallisuus – ja siinä on keskitytty vahvasti elinympäristöihin ja elämäntapaan. Näihin arvoihin pohjautuu myös aloitteen tavoite tehdä EU:n vihreän kehityksen ohjelmasta kulttuurinen, ihmiskeskeinen, positiivinen ja konkreettinen kokemus.

Kolmeen periaatteeseen – kauneuteen, kestävyyteen ja osallisuuteen – pohjautuen yhteissuunnitteluvaiheessa pyrittiin vastaamaan keskeisiin kysymyksiin:

- Miten ihmiset ymmärtävät esteettisyyden, kestävyys ja sosiaalisen osallisuuden käsitteet asuin ympäristöjen ja asumisen muotojen yhteydessä?
- Mitkä ovat kiireellisimmät haasteet, joita kansalaiset kohtaavat elinympäristössään?
- Millä konkreettisilla ideoilla voitaisiin tukea uutta eurooppalaista Bauhausia?
- Kuinka laajasti uusi eurooppalainen Bauhaus tulisi lopulta toteuttaa ja mitkä olisivat sen keskeiset painopisteet?

2.2.Otetaan mallia olemassa olevista hankkeista ja ideoista

Kestävyyden, osallisuuden ja estetiikan vuorovaikutukseen liittyviä hyviä aloitteita on jo olemassa. Esimerkiksi kestäväää arkkitehtuuria edustavat vuoden 2021 Pritzker-palkinnon³ voittajat, jotka saivat palkinnon Bordeaux'n sosiaalisen asuntotuotannon kortteleiden muuttamisesta⁴. Muita esimerkkejä ovat sellaisten yhteisöpuutarhojen lisääntyminen, joissa alueen ihmiset yhdessä osallistuvat julkisten viheralueiden muutoksen toteuttamiseen, tai kulttuurifestivaalit, jotka lisäävät tietoisuutta ympäristökysymyksistä taiteen avulla.

Jotta saataisiin mukaan ne, jotka jo työskentelevät uuden eurooppalaisen Bauhausin kattamalla alolla ja jotta voitaisiin antaa arvoa heidän hankkeilleen ja hyödyntää heidän ideoitaan, yhteissuunnitteluvaiheessa keskityttiin olemassa oleviin hankkeisiin, jotka voivat toimia innoituksena aloitteelle. Sivuston kautta toimitettiin kaikkiaan noin 1 800 esimerkkiä.

Tätä lähestymistapaa täydennettiin vuoden 2021 uuden eurooppalaisen Bauhausin palkinnoilla⁵.

Uuden eurooppalaisen Bauhausin moninaisten ulottuvuuksien perusteella määritettiin kymmenen kilpailusarjaa. Jokaisessa sarjassa jaettiin erityispalkinto nuoren sukupolven edustajille. Kilpailusarjat olivat:

1. Rakentamisen ja suunnittelun tekniikat, materiaalit ja prosessit
2. Kiertotalouden hengessä perusparannetut rakennukset
3. Ratkaisut rakennetun ympäristön ja luonnon rinnakkaiskehitykseen
4. Uudistetut kaupunki- ja maaseutuympäristöt
5. Tuotteet ja elämäntapa
6. Suojellut ja uudistetut kulttuuriperintökohteet
7. Yhteisölliset tilat
8. Kulttuurin, taiteen ja yhteisöjen mobilisointi
9. Modulaariset, muunnettavat ja liikkuvat asumisratkaisut
10. Monitieteiset koulutusmallit

Kilpailu otettiin vastaan vaikuttavalla tavalla, sillä kuukauden määräaikaan mennessä saatiin yli 2 000 hakemusta eri puolilta EU:ta. Valintaprosessi toteutettiin myös osallistavasti eli järjestämällä yleisöäänestys ja pyytämällä uuden eurooppalaisen Bauhausin kumppaneita arvioimaan hakemukset. Voittajat julkistetaan 16. syyskuuta Brysselissä järjestettävässä palkinnonjakotilaisuudessa.

2.3.Hyödynnetään laajaa keskustelua aiheesta

Ruokapöytäkeskustelujen ja työpaikan kahvihuonekeskustelujen perusteella tiedämme, että parhaat ideat syntyvät vuoropuhelusta. Ideat jalostuvat entisestään, kun tuodaan yhteen ihmisiä, joilla on erilaiset taustat ja eri näkemykset. Siksi yhteissuunnitteluvaiheen tärkein väline olivat eri tasoilla käydyt keskustelut.

Tämän osalta painotettiin eri alojen, institutionaalisten toimijoiden tai ryhmien mahdollisimman monimuotoista yhteistyötä, jotta voitaisiin poistua aikojen saatossa muotoutuneista siiloista ja luoda uusia yhteyksiä, jotka perustuvat yhteisiin tavoitteisiin tähtäävään yhteistyöhön.

³ Anne Lacaton ja Jean-Philippe Vassal saivat vuoden 2021 Pritzker Architecture -palkinnon osoituksena heidän tekemästään työstä olemassa olevien rakennusten kunnostamiseksi.

⁴ Tarkempia tietoja EU Mies -palkinnosta on osoitteessa <https://www.miesarch.com/>.

⁵ https://europa.eu/new-european-bauhaus/2021-prizes_en

Komissio tuki näitä keskusteluja verkkosivustolla jakamallaan työkalupaketilla ja osallistumalla itsekin keskusteluihin.

Keskusteluja järjestettiin paikallistasolla, kansallisten hallitusten tasolla sekä yleiseurooppalaisissa aloitteissa. Näiden keskustelujen tulokset jaettiin komissiolle.

Huhtikuussa komissio järjesti maailmanlaajuisen keskustelutilaisuuden: Uusi eurooppalainen Bauhaus -konferenssin. Se oli hybriditapahtuman, johon kuului yli 40 kansainvälistä puhujaa ja fasilitaattoria. Konferenssiin osallistui 8 500 katsojaa 85 maasta. Lukuisat paneelikeskustelut ja kahdeksan työpajaa tarjosivat puitteet hedelmälliseen vuoropuheluun osallistujien välillä. Työpajojen tulokset kerättiin niiden aikana ja toimitettiin analysoitavaksi.

2.4.Yhteisön kasvattaminen

Uusi eurooppalainen Bauhaus perustuu kasvavalle yhteisölle, joka rakentuu kahden liikettä ajavan osan ympärille: virallisten kumppaneiden haku ja korkean tason pyöreä pöytä.

2.4.1. Kumppanit

Yhteissuunnitteluvaiheen alkaessa komissio käynnisti aloitteen verkkosivustolla kumppanien haun löytääkseen uuden eurooppalaisen Bauhausin virallisia kumppaneita.

Viralliset kumppanit ovat voittoa tavoittelemattomia järjestöjä, jotka jakavat uuden eurooppalaisen Bauhausin arvot ja ovat ehdottaneet konkreettisia toimia, kuten tapahtumia, raportteja ja keskusteluja, aloitteen kehittämiseksi edelleen ja sen täytäntöönpanon tukemiseksi.

Kun 25. maaliskuuta ensimmäisen virallisten kumppanien ryhmän muodosti 20 kumppania, yhteissuunnitteluvaiheen loppuun mennessä yhteisössä oli jo yli 200 virallista kumppania. Kumppanien haku on voimassa koko täytäntöönpanovaiheen ajan, jotta tuetaan yhteisön kasvua⁶

2.4.2. Korkean tason pyöreä pöytä

Alkuperäiseen ryhmään kuului lähes 80 asiantuntijaa, jotka komissio oli nimennyt muodostamaan aloitteen korkean tason pyöreän pöydän. Tästä ryhmästä 18 jäsentä⁷ valittiin siksi, että heillä oli henkilökohtaista kokemusta ja asiantuntemusta uuden eurooppalaisen Bauhausin eri ulottuvuuksista. Jäsenet eivät edusta organisaatioita tai maita. Valintamenettelyssä kiinnitettiin erityistä huomiota maantieteelliseen, alakohtaiseen ja sukupuolijakaumaan.

Korkean tason pyöreän pöydän tehtävänä on jakaa ja esittää ajatuksiaan keskeisistä aihealueista, innovatiivisista ideoista ja haasteista. Jäsenet vaihtoivat säännöllisesti ajatuksia puheenjohtajan ja kahden asiasta vastaavan komission jäsenen kanssa ja tekivät yhteistyötä työpajoissa. He toimivat myös yhteisön lähettiläinä ja olivat yhteydessä omiin verkostoihinsa keskustelun laajentamiseksi ja näkemysten keräämiseksi omissa maissaan ja niiden ulkopuolella.

Näkemystenvaihdon pohjalta korkean tason pyöreän pöydän jäsenet jakoivat näkemyksensä ja toimintaideansa laatimassaan yhteenvetoasiakirjassa⁸.

⁶ https://europa.eu/new-european-bauhaus/partners-0/partners_en

⁷ https://europa.eu/new-european-bauhaus/about/high-level-roundtable_en

⁸ https://europa.eu/new-european-bauhaus/high-level-roundtable-visions_en

3. Menetelmät ja välineet

3.1. Uusi eurooppalainen Bauhaus -sivusto ensimmäisenä sitouttamisvälineenä

Pandemiasta johtuvien rajoitusten vuoksi suoran väylän tarjoaminen yleisölle yhteissuunnitteluvaiheeseen edellytti sellaisen digitaalisen alustan perustamista, jossa ihmiset voisivat helposti jakaa ajatuksiaan ja kokemuksiaan. Verkkosivusto avautui 18. tammikuuta 2021, minkä jälkeen yleisöllä oli mahdollisuus antaa sen kautta oma panoksensa joko tarinan muodossa tai vapaamuotoisesti.

3.1.1. Tarinankeruusivu

Tämän sivun tarkoituksena oli kerätä lyhyitä vastauksia (keskimäärin noin 2 000 merkkiä). Sivulla oli mahdollista jakaa kolmenlaisia tarinoita, joista kukin keskittyi eri ulottuvuuteen:

- **Esimerkkejä jo toteutuneista hankkeista:** tähän mennessä kehitetyt ja toteutuneet hankkeet.
- **Visiot ja ideat:** hanke-ehdotukset, joita ei ole vielä toteutettu.
- **Haasteet:** kansalaisten toiveet ja tarpeet.

Some examples of short stories:

Respecting the planet while helping people in need

A shelter in Jankowice designed for homeless people who are too unwell for night shelters, but too healthy for public healthcare. For them, the single-storey building hidden behind old trees is a home with shared spaces, private areas, and is accessible by design. Ecological materials and installations, as well as re-using materials for the interior elements, ensure the sustainability of the building.

Educating kids towards responsible citizenship and sustainability

Empowering and educate children to become engaged in sustainability, democracy and Global Goals. By teaching kids how cities are planned and engaging with their creativity, a one-year long programme for 5th graders resulted in them envisioning and presenting their Sustainable Dream City in class.

A sustainable health centre improving the morale of patients and staff

The expansion of an Out-of-Hospital Emergency Care Centre in A Coruña, Spain was made by constructing a wooden building with natural materials, a prominent level of prefabrication and low energy consumption. The building approaches a net-zero consumption, integrates vegetation and natural light into the surroundings and has proven to be beneficial for the patients.

Upcycling bricks and ceramic tiles to create new construction materials

A project about the reincarnation of building materials based on the care and appreciation for their inherent values. Upcycling Construction and Demolition Waste (CDW) in the form of bricks and ceramic tiles from Barcelona creates new materials for the circular economy and reflects the architectural identity and history of the colourful streets of the city.

3.1.2. Vapaamuotoisten vastausten keruusivu

Toisen sivun kautta oli mahdollisuus täyttää kyselylomake, jossa esitettiin neljä avointa kysymystä. Kyselyn tarkoituksena oli kerätä tietoa aloitteen muokkaamisen tueksi.

3.1.3. Keskustelujen sato talteen

Koko yhteissuunnitteluvaiheen ajan järjestettiin useita keskusteluja Uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteen aihepiireistä. Komissio järjesti erityisesti ensimmäisten viikkojen aikana kymmeniä **aktiivointitilaisuuksia tiettyjen verkostojen osallistumisen edistämiseksi**. Aloitteen järjestäjäryhmä osallistui näiden ensimmäisten kokousten järjestämiseen ja seurasi niitä, mutta **ajan kuluessa muut tahot alkoivat omasta**

aloitteestaan järjestää yhä useampia tapahtumia, erityisesti huhtikuussa järjestetyn Uusi eurooppalainen Bauhaus -konferenssin jälkeen. Monissa tapauksissa näiden tapahtumien järjestäjät jakoivat keskustelujensa tulokset aloitteen verkkosivustolla.

3.2. Aineiston analysointi: Yleinen lähestymistapa

3.2.1. Periaatteet

Yhteissuunnitteluvaihe ja erityisesti vastausten keräämiseen liittyvät toimet perustuivat useisiin keskeisiin periaatteisiin.

3.2.1.1. Avoimuus

Täysin avoin ja osallistava prosessi edellyttää johdonmukaista läpinäkyvyyttä.

Tämän periaatteen toteutuminen on varmistettu uuden eurooppalaisen Bauhausin verkkosivustolla, jossa on pysyvät linkit osallistumisen mahdollistaviin toimintoihin sekä tietoja korkean tason pyöreästä pöydästä ja kumppaneista. Sivustolla on myös kalenteri, jossa esitellään keskeisimpiä tapahtumia. Lisäksi kaikki saadut vastaukset on vähitellen saatettu yleisön saataville⁹ visualisointijärjestelmän avulla. Työkalun ja siihen sisältyvien analyysitoimintojen avulla kaikki asiasta kiinnostuneet käyttäjät ja organisaatiot voivat analysoida ja tulkita aineistoa itse.

3.2.1.2. Monimuotoisuus ja yhdenvertainen kohtelu

Vastaukset vaihtelevat huomattavasti lyhyistä kuvauksista pitkiin tapahtumayhteenvedoihin ja esseisiin, kannanottoihin ja tutkimusartikkeleihin. **Kaikkia vastauksia on tärkeää tarkastella yhtä huolellisesti niiden monimutkaisuuteen, sanamuotoon ja pituuteen liittyvistä eroista riippumatta.**

3.2.1.3. Ryhmittely

Yksi vastausten läpikäyntiä ohjannut keskeinen periaate oli se, että vastausten ryhmittelyssä **ei tarvitsisi välttämättä pitäytyä ennalta määritetyissä luokissa**. Jos tällaisen luokittelun jälkeen olisi noudatettu määrällistä lähestymistapaa, analyysi olisi rajoittunut sen tarkasteluun, *kuinka monessa vastauksessa tiettyä aihetta käsitellään*.

Menetelmää mukautettiin jatkuvasti ajan mittaan kerätyn aineiston mukaan, ja tarinoita ja ideoita ryhmiteltiin eri aihekokonaisuuksiin ja sen mukaan, millaisiin kysymyksiin ne voisivat vastata.

Kun saatiin yksilöityä suuntaukset, oli olennaista, etteivät yksittäiset tarinat hävinneet massaan. Oli myös **tärkeää huomioida muista erottuvat vastaukset erityisen huolellisesti**, jotta voitiin tasapainottaa samankaltaisten vastausten massaa.

3.2.2. Mahdollistajat ja soveltamislaajuus: matriisi

Yhdistävien tekijöiden ja poikkeamien tunnistamisen lisäksi ryhmittelyllä pyrittiin myös yksilöimään **mahdollistajia ja resurssityyppejä, joita pidettiin tarpeellisina muutoksen tukemisessa** (verkostot, kulttuuri, koulutus, tutkimus, infrastruktuurit, paikat, teknologia, politiikat ja sääntelypuitteet, strategiat ja ohjelmat). Mahdollistajien ja **soveltamistason** välistä yhteyttä tarkasteltiin etenemällä paikallisesta ulottuvuudesta laajempaan, aina maailmanlaajuiseen tasoon saakka (rakentaminen, asuinalueet, kylät ja kaupunkialueet, alueellinen, kansallinen, Euroopan ja maailmanlaajuinen taso ja näiden yhdistelmät).

Mahdollistavien tekijöiden ja soveltamistason väliset yhteydet koottiin matriisiin, mikä oli tärkeä virstanpylväs pyrittäessä yhdistämään aineistossa useimmin

⁹ https://europa.eu/new-european-bauhaus/co-design/co-designing-new-european-bauhaus-0_en

esiintyneet toiveet konkreettisiin ideoihin siitä, miten voidaan edetä kohti toivottuja muutoksia.

4. Toimet ja havainnot

4.1. Toimet

Toteutetut toimet olivat hyvin moninaisia. Komissio ei valvonut muiden organisaatioiden ehdottamia toimia, jotta keskustelu olisi mahdollisimman osallistavaa ja avointa. Kaikkia organisaatioita ja toimintoja ei ole mahdollista mainita tässä tiedonannossa. Esimerkit edustavatkin siis useita tapauksia.

Useita eri yleisöjä saavutettiin: muun muassa arkkitehtejä, tutkijoita, sosiaalisen asuntotuotannon organisaatioita, teollisuuden edustajia, lapsia, taideopiskelijoita ja viranomaisia.

Paikalliset ruohonjuuritason järjestöt yhdistivät voimansa ja järjestivät tapahtumia kaupunginosassaan tai alueellaan (Espanjan Galiciassa ja Puolan Gdyniassa). Joissakin tapauksissa kumppanit ottivat yhteyttä eurooppalaisiin verkostoihinsa käynnistääkseen **Euroopan laajuisia keskusteluja** tietystä aiheesta (Housing Europe¹⁰, The Bureau of European Design Associations BEDA¹¹, IFLA Europe (International Federation of Landscape Architects), New European Bauhaus Collective¹², Europeana¹³, Europa Nostra¹⁴, Triennale Milano¹⁵, Wood4Bauhaus Alliance¹⁶).

Joissakin jäsenvaltioissa **kansalliset toimijat tai ministeriöt** ryhtyivät edistämään aloitetta (mm. Ruotsissa, Tanskassa, Espanjassa, Liettuassa, Saksassa, Sloveniassa, Virossa, ja Italiassa). Jotkin kaupungit ja jäsenvaltiot ottivat yhteyttä

¹⁰ <https://www.housingeurope.eu/blog-1558/the-new-european-bauhaus>

¹¹ <https://www.beda.org/news/new-european-bauhaus/>

¹² <https://www.ace-cae.eu/activities/new-european-bauhaus-collective-nebc/>

¹³ <https://pro.europeana.eu/page/new-european-bauhaus>

¹⁴ <https://www.europeanostra.org/cultural-heritage-as-an-integral-dimension-of-the-new-european-bauhaus-initiative/>

¹⁵ <https://triennale.org/bauhaus>

¹⁶ <https://wood4bauhaus.eu/>

vastineisiinsa naapurimaissa järjestääkseen **alueellisia keskusteluja** (Nordic Bauhaus¹⁷, Bauhaus of the Sea¹⁸ eli nk. eteläinen uusi eurooppalainen Bauhaus, joka kokosi yhteen arkkitehtuurin laitoksia kuudesta eri yliopistosta¹⁹).

¹⁷ <https://www.nordicbauhaus.eu/#/page=1>

Uuden eurooppalaisen Bauhausin virallisilla kumppaneilla sekä korkean tason pyöreän pöydän jäsenillä oli hyvin usein ratkaiseva rooli näissä aloitteissa.

Uusi eurooppalainen Bauhaus vauhditti monenlaista **lapsille ja nuorille suunnattua toimintaa**, jonka tavoitteena oli usein hyödyntää heidän luovuuttaan yhteissuunnitteluvaiheessa. Esimerkiksi Baijerin osavaltion asunto-, rakennus- ja liikenneministeriö käynnisti alle 14-vuotiaille lapsille tarkoitetun kilpailun, jossa heitä pyydettiin toimittamaan piirustuksia inspiroimaan tulevaisuuden asuntojen ja yhteisöjen rakentamista. Saksin osavaltion oikeus-, demokratia-, Eurooppa- ja tasa-arvoministeriö järjesti yhdessä Chemnitzin kaupungin ja sen koulu- ja opetusministeriön kanssa vastaavan kilpailun, jossa palkittiin 14–18-vuotiaita nuoria parhaista tulevaisuuden visioista esittävistä piirroksista, maalauksista, graafisista esityksistä, veistoksista tai pienoismalleista.

Suomalainen kulttuurialusta Arkki käynnisti Uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteeseen liittyvän taidekilpailun. Liettualainen voittoa tavoittelematon Architektūros Fondas -järjestö järjestää viiden päivän työpajoja seitsemässä pikkukaupungissa eri puolilla maata. Tarkoituksena on parantaa nuorten ymmärrystä omasta asuinympäristöstään sekä edistää luovuutta ja henkilökohtaista vastuuntuntoa.

Uusi eurooppalainen Bauhaus herätti suurta kiinnostusta myös **Euroopan parlamentissa**: Useat alakohtaiset organisaatiot hakivat uuden eurooppalaisen Bauhausin kumppaneiksi ja järjestivät tapahtumia, työpajoja ja konkreettisia aloitteita (esim. Fashion Council Germany, LafargeHolcim-säätiö). Euroopan puuteollisuus perusti Wood4Bauhaus-yhteenliittymän. Kyseessä on ensimmäinen kerta, kun ala pyrkii yhdistämään voimansa yhteisessä hankkeessa. Euroopan teollisuuden pyöreä pöytä kokoontui kahdesti keskustelemaan uudesta eurooppalaisesta Bauhausista ja keskittyi käsittelemään kokouksissa pääasiassa rakennusalaan. Uusiutuvan energian yhteisö osallistui keskusteluihin ja toi prosessiin mielenkiintoisia näkemyksiä.

Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT) aktivoi eri puolilla EU:ta sijaitsevat kumppaninsa lisätäkseen tietoisuutta uudesta eurooppalaisesta Bauhausista ja luodakseen niiden kanssa yhdessä kaupungeissa ja maaseutualueilla monialaisia toimia, jotka liittyivät esimerkiksi vihreään siirtymään, arkkitehtonisiin, kulttuuriin ja historiallisiin kohteisiin, kiertotalouden ja kaupunkien selviytymiskyvyn edistämiseen sekä yleismaailmalliseen liikkumiseen sosiaalisen osallisuuden keskeisenä mahdollistajana.

Myös **kansalliset hallitukset** ja **alueelliset yksiköt** osallistuivat aktiivisesti yhteissuunnitteluvaiheeseen. Esimerkiksi Espanjan liikenne- ja kaupunkiministeriö järjesti konferenssin, jossa keskusteltiin siitä, millainen rooli Espanjalla voisi olla uuden eurooppalaisen Bauhausin määrittelyssä ja täytäntöönpanossa, ja käynnisti institutionaalisen vuoropuhelun ja kokemusten vaihdon asiaankuuluvien hankkeiden ja toimijoiden välillä. Vastaava esimerkki on Nordic Bauhaus, jossa yli 1 600 ihmistä pohjoismaista keskusteli Suomen ympäristöministeriön johdolla pohjoismaisen ilmaston kannalta tärkeistä aiheista, hakien inspiraatiota perinteisistä paikallisista puukaupungeista ja pohjoismaisesta hyvinvointivalttiosta. Saksassa sisäministeriö järjesti työpajan kerätäkseen palautetta kentällä toimivilta eri toimijoilta. Liettuassa ympäristöministeriö järjesti yhdessä kulttuuriministeriön kanssa kansallisen keskustelutilaisuuden, jossa käsiteltiin uutta eurooppalaista Bauhausia.

¹⁸ <https://bauhaus-mar.pt/en/>

¹⁹ Ateena, Zagreb, Valencia, Porto, Bologna ja Toulouse.

Uusi eurooppalainen Bauhaus herätti suurta kiinnostusta **Euroopan parlamentissa**: Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta (CULT) ja teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunta (ITRE) järjestivät Bauhausiin liittyviä tapahtumia komission kanssa käydyistä epävirallisista keskusteluista aina viralliseen kuulemiseen eri jäsenvaltioiden asiantuntijoiden kanssa²⁰. Perustettiin puolueiden ja valiokuntien välinen yhteistyöryhmä, joka kuvastaa uuden eurooppalaisen Bauhausin kokonaisvaltaista lähestymistapaa ja johon osallistui yli 30 parlamentin jäsentä. Ryhmä osallistui yhteissuunnitteluvaiheeseen ja järjesti yleisötapahtuman kansalaisyhteiskunnan kanssa.

Alueiden komitea järjesti Euroopan kulttuuripääkaupunkien ja Euroopan innovaatiopääkaupunkien kaupunginjohtajien ja komitean omien jäsenten välisen keskustelutilaisuuden, johon komissio osallistui ja jolle komissio antoi tukensa.

Euroopan komissio järjesti joukon verkkoseminaareja tietojen jakamiseksi eri yhteisöille ja näkemysten keräämiseksi niiltä, sekä **New European Bauhaus -konferenssin**²¹. Uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteen tiettyjen osa-alueiden parissa työskentelevät komission eri yksiköt ottivat yhteyttä myös omiin yhteisöihinsä ja järjestivät seminaareja ja tapahtumia esimerkiksi nuorten tai hiilialueiden edustajien kanssa selvittääkseen, miten uusi eurooppalainen Bauhaus voisi näiden ryhmien mielestä edistää muutosta.

Useimmat keskustelutilaisuudet ja tapahtumat suunnattiin eurooppalaiselle yleisölle. Toimintaa kuitenkin järjestettiin myös EU:n ulkopuolella, esimerkiksi Turkissa, Etelä-Amerikassa ja Yhdysvalloissa. Komissio päätti tarkoituksellisesti ottaa korkean tason pyöreän pöydän keskusteluun mukaan osallistujia myös Euroopan ulkopuolelta korostaakseen hankkeen globaaleja tavoitteita. Lisäksi useat Euroopan ulkopuoliset kumppanit järjestivät tapahtumia, joissa ne olivat yhteydessä eurooppalaisiin vastineisiinsa.

4.2. Yleisön tavoittaminen

4.2.1. Digitaalinen viestintä

Viestintästrategian keskeisiä periaatteita ovat avoimuus, sitoutuminen ja yhteiskehittäminen. Sisältö perustuu kansalaisten jakamiin tarinoihin. Yhteissuunnitteluvaiheen visuaalinen ilme oli luonnosteleva ja hyvin kevyt. Tavoitteena oli antaa ihmisille mahdollisuus ottaa konsepti omakseen ja käyttää luovuuttaan.

Tammikuusta 2021 lähtien kampanja on tavoittanut ja osallistanut huomattavan määrän yleisöä ympäri Eurooppaa:

- Instagramissa: Instagram valittiin aloitteen pääasialliseksi viestintäalustaksi visuaalisen luonteensa vuoksi, ja aloitteen tili on tavoittanut yli 12 000 seuraajaa.
- Twitterissä: Ilman aihekohtaista Twitter-tiliäkin keskustelun aihetunnistetta #NewEuropeanBauhaus on käytetty noin 23 000 kertaa.
- Virallisella verkkosivustolla on kirjattu yli 350 000 vierailua.
- Uutiskirjeellä on yli 20 000 tilaajaa.
- Pinterest-sivu perustettiin.
- Verkkoseminaareihin osallistui 4 300 ihmistä.

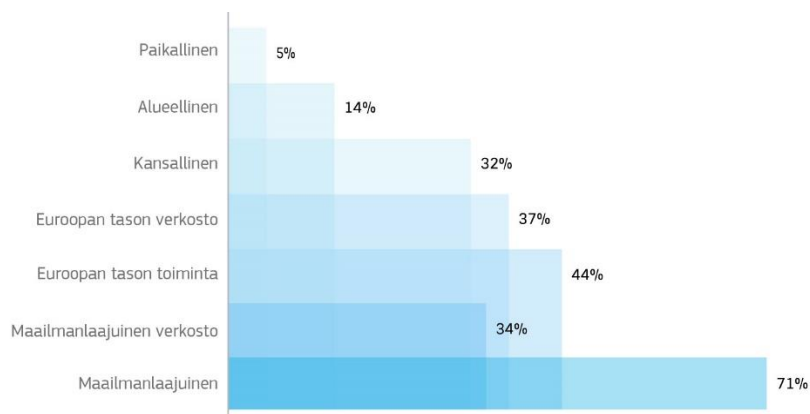
²⁰ <http://www.eu-smart.community/index.html>

²¹ https://europa.eu/new-european-bauhaus/co-design/conference_fi

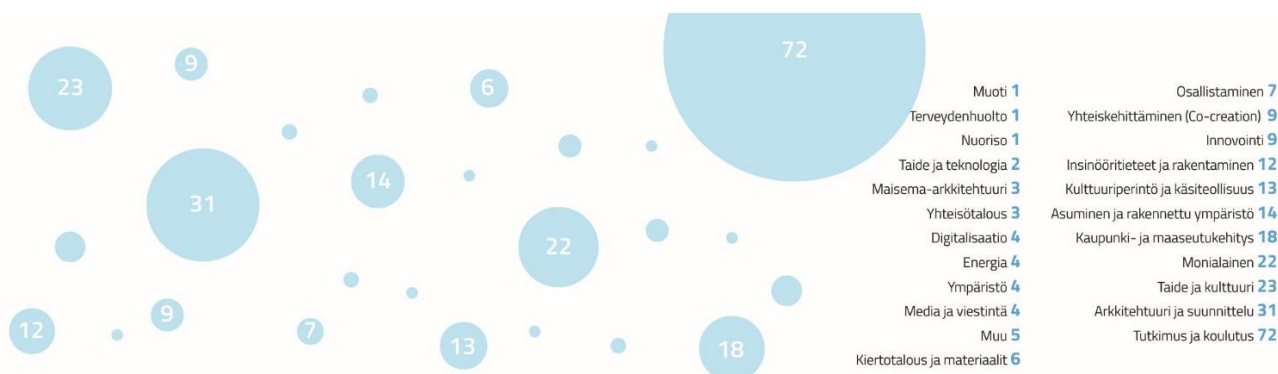
4.2.2. Uuden eurooppalaisen Bauhausin viralliset kumppanit

Suunnitteluvaiheen loppuun mennessä 750 yhteisöä oli hakenut aloitteen viralliseksi kumppaniksi ja niistä 270 oli hyväksytty ja niiden tiedot julkaistu aloitteen verkkosivuilla.

Virallisten kumppaneiden yhteisö kattaa toimijoita paikallistason organisaatioista EU:n laajuisiin verkostoihin, joihin osallistuu useita tahoja. Tämänhetkisten virallisina yhteistyökumppaneina olevien organisaatioiden välityksellä arvioidaan tavoitettavan miljoonia ihmisiä.

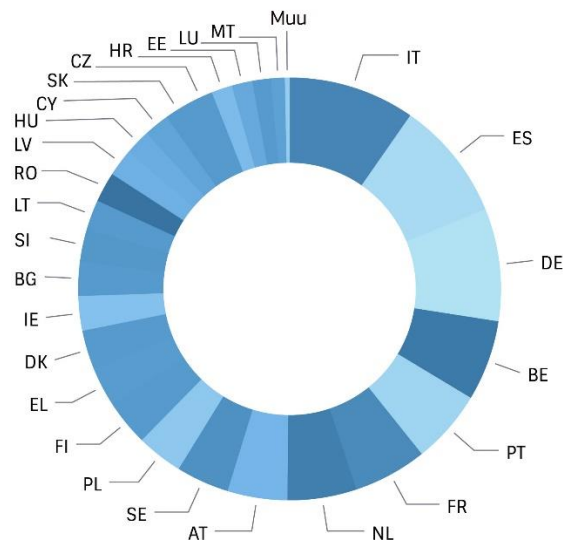

(Verkostoilla tarkoitetaan kumppaniorganisaatioita, joilla on jäseniä eri maissa. Toiminnoilla tarkoitetaan kumppaneita, jotka ovat sijoittautuneet vain yhteen maahan mutta jotka kehittävät osan toiminnastaan muissa maissa)

Kumppanit edustavat hyvin laajaa eri alojen ja asiantuntemuksen kirjoa.

Yhteisöllä on kumppaneita useimmissa jäsenvaltioissa, ja 36 prosenttia kumppaneista on valtioiden rajat ylittäviä verkostoja, joissa on jäseniä useista jäsenvaltioista ja EU:n ulkopuolelta, mikä parantaa maantieteellistä kattavuutta ja tasapainoa.

Kumppaneiden maantieteellinen jakautuminen, mukaan lukien verkostojen laajuus.

4.2.3. Kerätyt tarinat

4.2.3.1. Tarinankeruusivu

Tarinankeruusivulla saatiin yhteensä noin 1 800 vastausta. Osa vastauksista oli pitkiä tutkimuslauseita. Toiset taas olivat lyhyitä huomioita tietystä idyllisestä paikasta, muistosta tai tietystä rakennuksesta tai tekniikasta.

Vastausten määrä: esimerkit (1 145), ideat (452), haasteet (167)

4.2.3.2. Vapaamuotoisten vastausten keruusivu

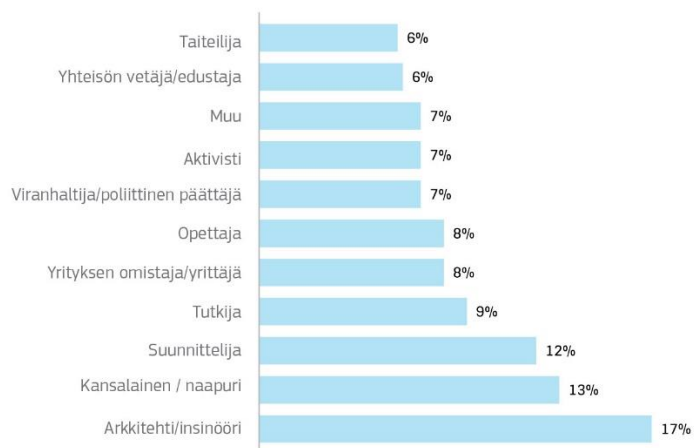
Vapaamuotoisia vastauksia saatiin noin 200. Tämä keruusivu tavoitti monenlaisia osallistujia: ammattilaisia, tutkijoita ja tutkimusryhmiä, yksityisyrityksiä, kouluja ja yliopistoja, kulttuuriorganisaatioita, valtion organisaatioita ja kansalaisjärjestöjä, alueellisia ja kansallisia virastoja, verkostoja ja keskuksia. Myös panoksensa antaneiden ryhmien ja järjestöjen osallistumisen taso vaihtelee paikallisesta kansainväliseen ja maailmanlaajuiseen.

4.2.4. Maantieteellinen ja alakohtainen tasapaino

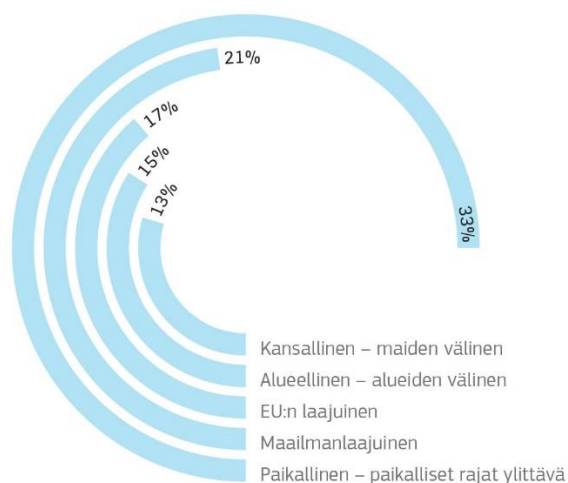
Komissio kiinnitti erityistä huomiota maantieteelliseen ja alakohtaiseen tasapainoon: ensimmäisten aineistonkeruuvierailtojen aikana eniten vastaajia ja sivustolla kävijöitä oli Italiasta, Espanjasta ja Saksasta. Komission, kumppaniorganisaatioiden, korkean tason pyöreän pöydän jäsenten ja muiden tahojen tukemana hanke kykeni tavoittamaan laajemman yleisön tapahtumien, keskustelujen ja aktivointitilaisuuksien kautta.

Uusi eurooppalainen Bauhaus herätti luonnollisesti **suurta kiinnostusta rakennusalalla** (arkkitehtien ja insinöörien keskuudessa) lähinnä siksi, että aloitteen nimeen on sisällytetty nimenomainen viittaus arkkitehtoniseen maailmaan. Nimenomaisesti tiettyjen organisaatioiden kanssa suunnitellut ja niille suunnatut aihekohtaiset tapahtumat auttoivat tavoittamaan sellaisia aloja, joita ei vielä ollut tavoitettu (tai jotka olivat aliedustettuja). Tämä on lisännyt mukana olevien alojen kirjoa samoin kuin se, että eri alojen kumppanit ovat yhdistäneet voimansa.

Missä asemassa toimit?

Suurin osa vastauksista tuli paikallistasolta.

4.3.Havainnot

Analyysi perustuu aineistoon, joka on kerätty tarinankeruusivulla, vapaamuotoisten vastausten keruusivulla sekä keskustelutilaisuuksissa ja tapahtumissa, joita Euroopan komissio on järjestänyt ja/tai joihin se on osallistunut.

Jotta voitiin tarkastella, mitä esteettisyyden, kestävyys ja sosiaalisen osallisuuden käsitteet merkitsevät ihmisille elinpaikkojen ja elämisen muotojen osalta, oli irtauduttava yksittäisten vastausten eri ulottuvuuksista.

Kestävyys liittyi useimmin ”vihreisiin” näkökohtiin, kuten kiertotalouteen, energiatehokkuuteen ja materiaalien uusiokäyttöön. **Osallisuus** puolestaan liittyi siihen, että syrjäytyneiden tai haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien tarpeisiin kiinnitetään enemmän huomiota, ja että kaikki yhteiskuntaryhmät osallistuvat päätöksentekoon sekä

asuntokannan kohtuuhintaisuuden ja saatavuuden parantamiseen, ihmisten yhdistämiseen ja kuilujen poistamiseen ihmisten väliltä. **Esteettisyys** liittyi useimmiten yhteyden palauttamiseen historiaan ja arkkitehtoniseen perintöön, paikkoihin, jotka tuntuvat tutuilta tai ovat sopusoinnussa luonnon kanssa, sekä paikkoihin tai muotoihin, jotka vetoavat ihmisten luovuuteen ja mielikuvitukseen.

"Luottamuksen uutta kohtaan ei kuitenkaan tulisi tarkoittaa sitä, että luottaa sokeasti tulevaisuuteen vailla juuria, vaan tutustumista maan taustaidentiteettiin (sen ainutlastuisiin ilmentymiin) ja sen nykyiseen myönteiseen vuorovaikutukseen kielten, materiaalien, tekniikan ja tuotantotapojen kanssa."

"Asukkaat eivät ajattele ainoastaan perusparannushankkeeseen liittyviä käytännön asioita. Asia koskettaa heitä myös emotionaalisesti, ja he kokevat kaipaavansa poeettista ja hienovaraista suhdetta asuinpaikkoihinsa tällaisina siirtymäkausina."

(Uusi eurooppalainen Bauhaus -sivusto, tarinankeruusivu)

Useimmat aiheet liittyvät toisiinsa: esimerkiksi viheralueiden saatavuus voi myös saada ihmiset hakeutumaan yhteen, ja kohtuuhintaisten asuntojen on oltava lähellä työmarkkinoita, jotta saadaan aikaan terveellinen ja toimiva elinympäristö. Tietyn paikan parantamista paikallisesti ei voida toteuttaa ottamatta huomioon kyseisen paikan DNA:ta.

5. Nousevat toimintalinjat

Ehdotusten ryhmittelyn pohjalta on muodostettu neljä keskeistä toimintalinjaa, jotka esitetään tässä tiedonannossa:

- Luontoyhteyden palauttaminen,
- Yhteisöllisyyden ja yhteenkuuluvuuden tunteen palauttaminen
- Kipeimmin muutosta kaipaavien alueiden ja ihmisten priorisointi
- Tarve pitkän aikavälin ajattelulle, elinkaariajattelulle ja yhdennetylle ajattelulle (kiertotalousajattelulle) teollisissa ekosysteemeissä

5.1. Luontoyhteyden palauttaminen,

Vastauksissa esiintyi toistuvasti perustava tarve palauttaa yhteys luontoon ja luoda luontosuhde uudelleen. Yleisimmin vastauksissa esiintyy kokonaisvaltainen ajattelutapa, jossa elämäntapaa ja ajattelutapaa, taloutta ja yhteiskuntaa sekä maapallon sietokykyä tarkastellaan ekokeskeistä lähestymistapaa käyttäen.

"Kaupungeissa asuvat ihmiset ovat jo vuosikymmeniä eläneet luonnosta vieraantuneina. Avointen viheralueiden tarve on nyt polttavampi kuin koskaan."

"Luonnon keskellä (viherseinät ekologiset rakennukset, viheraukiot, kaupunkipuutarhat... viheralueiden ei enää tarvitse olla kaupungista irrallista ja ulkopuolista vaan se voi olla yksi kaupunkien tärkeimmistä materiaaleista)"

"Barcelonan Superblocks-ohjelman tavoitteena on tehdä kaupungista terveellisempi ja elinvoimaisempi ja lyhentää etäisyyksiä. Se toteutetaan asettamalla ihmisten terveys etusijalle, järjestämällä liikkuminen uudelleen tekemällä siitä tehokkaampaa ja turvallisempaa, edistämällä aktiivista ja kestävästä liikkumisesta, luomalla tilaa sosiaalisille suhteille ja pyrkimällä

vihreämpään ja luonnollisempaan kaupunkiin, jossa on rikas luonnon monimuotoisuus."

"Ehdotuksen perustuu jatkuvien koulutusohjelmien kehittämiseen lapsille, jotta lapset voivat pienestä pitäen osallistua ympäristön kehittämiseen ja suojeluun."

"Emme ole keksineet mitään uutta. Jatkamme vain esi-isiemme visiota kunnioittamalla luontoa ja antamalla sille tilaa elää meidän rinnallamme."

(Uusi eurooppalainen Bauhaus -sivusto, tarinankeruusivu)

Useissa vastauksissa todettiin, että rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä ei pitäisi käsitellä toisistaan erillisinä vaan saman ekosysteemin toisiinsa liittyvinä osina. Luonnon tulisi olla olennainen osa kaupunkirakennetta ja tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi pienillä puutarhoilla tai suuremmilla hankkeilla, joiden yhteisenä tavoitteena on luonnon palauttaminen kaupunkiin ja tilan antaminen luonnolle. Toimien kohdistaminen huonokuntoisiin kaupunginosiin on yksi toistuvista ideoista, erityisesti jos hyödyntämätön tila voidaan muuttaa laadukkaiksi elinympäristöiksi ja aktiivisiksi alueiksi, joilla voidaan edistää luonnon monimuotoisuutta ja elpymistä.

Aluesuunnittelussa olisi huomioitava samanaikaisesti useita ulottuvuuksia. Luonnon monimuotoisuuden palauttamiseen ja elinympäristöjen ennallistamiseen liittyvät kysymykset on ratkaistava samalla, kun siirrytään autokeskeisistä liikkumismalleista kävelyä suosiviin ja verkottuneisiin ratkaisuihin, joilla edistetään terveellisiä ja asumiskelpoisia kaupunkeja. Ilman ja veden laadun parantaminen ratkaisemalla resurssien kestävämpään käyttöön ja jätehuoltoon liittyvät kysymykset parantaa myös kaupunkien asukkaiden elämänlaatua ja terveyttä sekä luonnon terveyttä.

"Aukion vihervyöhyke katsottiin alustavaksi kaupunkimetsäksi, ja tämä otettiin lähtökohdaksi ajattelutavalle, jossa koko kaupunki nähdään kaupunkiekosysteeminä."

(Skanderbeg Square, Tirana, Albania - Uusi eurooppalainen Bauhaus -sivusto, tarinankerusivu)

Kaupunkien ulkopuolella monet maaseutualueet kohtaavat haasteita, kuten luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen, ympäristön haavoittuvuus sekä paikallisen tietämyksen ja maatilojen häviäminen. Näissä tapauksissa ehdotetut ratkaisut liittyvät pääasiassa kestäviin matkailukäytäntöihin, permakulttuuri- tai peltometsäviljelymalleihin, älykkäisiin tai ekologisiin kyliin, luonnon monimuotoisuuden palauttamiseen sekä maaseudun ja kaupunkien välisen dynamiikan yhdistämiseen.

"Haluamme ottaa käyttöön kestäviä suunnittelustrategioita, joita Alppien alueen paikalliset ja alueelliset toimijat voivat käyttää muuttaessaan entisiä teollisuusalueita hyviksi työ- ja elinympäristöiksi. Näin monimuotoisessa tehtävässä on otettava huomioon paikallinen taloudellinen, ekologinen ja sosiaalinen tilanne, jota yksi asiantuntija ei voi hallita."

(Alpine Industrial Landscapes Transformation project – Uusi eurooppalainen Bauhaus -sivustolla saatujen vastausten satoa, vapaamuotoinen vastaus)

5.2. Yhteenkuuluvuuden tunteen palauttaminen

Keskeinen vastauksissa esiin nouseva aihe on tarve edistää yhteenkuuluvuuden tunnetta ja löytää uudelleen sellaisen paikan henki, jossa ihmiset ovat uudelleen yhteydessä elinympäristöihinsä ja paikalliseen kulttuuriin ja historiaan.

"Puute luovan kulttuurin julkisista tiloista. Taidetta ja yhteiskuntaa yhdistävistä tiloista. Kulttuurisen sosiaalisen kasvun tiloista. Julkiselle keskustelulle varatuista tiloista. Yhteiskehittämiseen ja yhteistyöhön varatuista tiloista. Taitojen kehittämiseen ja työpajoja varten varatuista tiloista. Täydellistä osallisuutta edistävästä tiloista."

"On selvästi havaittavissa halu yhteisölliseen elämään, halu olla yhdessä, kuulua johonkin."

"Maahanmuuttajille on tärkeää löytää uudelleen perheulottuvuus, jossa voi viettää yhteistä aikaa. Yleensä nämä tilanteet rakentuvat ruoan ja yhteisasumisen yhteisten tilojen ympärille."

"Kulttuuritoiminnan avulla voidaan luoda yhteisiä narratiiveja ja arvoja, jotka liittyvät ympäristön kunnioittamiseen. Kaikille avoimella julkisella foorumilla voitaisiin uusien kulttuuristen lähestymistapojen avulla ratkoa sosiaalisia ongelmia yhteisen hyvinvoinnin saavuttamiseksi. Meistä jokainen tietää, että kulttuuritoiminta tukee neljää kestävän kehityksen osa-aluetta: taloudellista, sosiaalista, ympäristöön liittyvää ja ennen kaikkea inhimillistä pääomaa."

"Yhteisön DNA:n selvittäminen. Idea perustuu Bauhausin periaatteisiin, jotka on uudistettu ja sovitettu nykyaikaan, ja siinä ehdotetaan pilottihanketta, jossa tutkimus ja visiointi yhdistetään neuvoo-antaviin menetelmiin, jotta yhteisö saadaan mukaan oman ainutlaatuisen kokemuksensa määrittämiseen. Tällä ehdotuksella pyritään tukemaan sellaisen tärkeän ja merkityksellisen arkkitehtuurin ja julkisen tilan kehittämistä, jossa otetaan huomioon piirteitä, joita on rakastettu ja arvostettu tiettyssä paikassa tiettyinä aikoina ja jotka määrittävät paikan identiteetin, ja tutustutetaan ihmiset niihin uudelleen."

(Uusi eurooppalainen Bauhaus -sivusto, tarinankeruusivu)

Hyvä esimerkki tästä ovat siirtymävaiheessa olevien hiilialueiden eri sidosryhmien väliset keskustelut. Niissä kiinnitettiin huomiota siihen, että siirtymäpolitiikoissa keskitytään kestävyYTEEN, innovointiin ja uusien työpaikkojen luomiseen, mutta niissä jätetään usein huomiotta yhteisöjen rakentamisen sekä kulttuuri- ja arkkitehtuuriperinnön ulottuvuus ja tarkoitus. Siirtymän painopisteeksi on otettava yhteisön tarpeet ja visio muuttuvasta ympäristöstään.

Yksi vastauksissa esiin noussut merkittävä haaste on sellaisten laadukkaiden paikkojen puute, joissa ihmiset voisivat kohdata, vaihtaa ajatuksia ja seurustella keskenään. Niiden puuttuminen vaikuttaa kielteisesti sekä sosiaaliseen yhtenäisyyteen että yksilön hyvinvointiin. Tämä koskee esimerkiksi neuvostoajan alueita ja rakennuksia, joiden

kunnostamisessa ei pitäisi keskittyä ainoastaan tekniseen (jälleen)rakentamiseen vaan myös uuden identiteetin löytämiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen.

"Meidän on inhimillistettävä neuvostoaikaiset pihat ja asuinalueet. Tällä hetkellä ei ole kunnollisia julkisia tiloja, jotka edistäisivät yhteisön osallistumista, virkistystoimintaa tai paikallista liiketoimintaa. Tilanne edellyttää innovatiivista kaupunkisuunnittelua sekä innovatiivisia välineitä ja -ratkaisuja."

"Urbaaneja tilaratkaisuja ja kaupunkien keskustoissa tai vanhoissa kaupungeissa usein käytettyjä typologioita ei voida koskaan sovittaa neuvostoalueisiin, koska nämä alueet on rakennettu perustavanlaatuisesti eri tavoin. Tilat on siis melkein pä rakennettava uudelleen ja luotava uusia kaupunkialueita, joissa yhteisöt voivat asua ja nauttia elämästä."

(Uusi eurooppalainen Bauhaus -sivustolla saatujen vastausten satoa, vapaamuotoinen vastaus)

Kulttuurilla ja taiteella on keskeinen rooli siinä, että ihmiset saadaan uudelleen yhteyteen paikan luonteen, historian ja perinteiden kanssa, jotka luovat kunkin paikan ominaispiirteet. Lisäksi ne toimivat katalysaattorina, joka kokoaa ihmisiä yhteen ja kuroo umpeen sosiaalista etäisyyttä erilaisia näkökantoja ja kokemuksia jakamalla, ja niitä voidaan hyödyntää myös asuinalueiden tai jopa laajempien alueiden elvyttämisessä.

Kulttuurin käsitteen laajentamisella ja arkkitehtonisen perinnön ja kulttuuristen maamerkkien säilyttämisellä voisi olla merkittävä rooli erityisesti saneeraus- ja perusparannushankkeissa. Paikallista tietämystä ja tekniikoita hyödyntämällä voidaan paitsi luoda yhteyksiä ihmisten ja heidän asuinpaikkojensa välille myös elvyttää taloutta.

Lisäksi ihmiset ovat ilmaisseet halunsa olla aktiivisesti mukana tukemassa paikallista liiketoimintaekosysteemiä ja hajauttamassa lukuisia toimitusketjuja elintarviketuotannosta aina eri tuotteiden tuotantoverkostoihin. Tukemalla läheisyystaloutta ja 15 minuutin kaupunkimallia (tai "kokonaisia yhteisöjä" ("complete communities") voidaan lisätä paikallisia mahdollisuuksia ja muodostaa elinvoimaisia, monikäyttöisiä yhteisöjä, joissa kaikkien tarpeista huolehditaan.

5.3.Kipeimmin muutosta kaipaavien alueiden ja ihmisten priorisointi

Tällä alalla esiin ovat nousseet seuraavat keskeiset tekijät:

- On tärkeää, että kansalaiset osallistuvat tasavertaisesti päätöksentekoon ja että käytetään osallistavaa lähestymistapaa, jossa huomioidaan eri ryhmien kokemukset ja tarpeet sekä julkisissa että yksityisissä yhteyksissä.
- On tarpeen yhdistää maaseutualueet ja kaupungit ja kaventaa digitaalista kuilua.
- On tarpeen puuttua asunnottomuuteen ja parantaa kohtuuhintaisten asuntojen saantia ja esteettömyyttä kaikkein haastavimmassa asemassa olevien ryhmien kannalta.

"(Bauhausiin viitaten) Talo ei kuitenkaan ole mitään ilman palveluja, sosiaalisuutta, yhteistä tilaa ja julkista tilaa. Asumiseen keskittyminen tarkoittaa keskittymistä siihen, mikä on yhteiskuntamme ytimessä: se tarkoittaa ihmisistä huolehtimista, aivan kaikista ihmisistä, katsomatta ihonväriin, siihen, mistä he ovat lähtöisin, sukupuoleen tai uskontoon tai siihen, ovatko he syntyperäisiä asukkaita vai siirtolaisia."

"Osallistaminen – sana, jolla on yksi merkitys, mutta tuhansia tapoja olla aidosti osallinen yhteiskuntamme. Näkö- ja kuulovammaiset tai liikuntarajoitteiset henkilöt eivät nykypäivänä ole täysin osallisia."

"Pikkukaupungit ja kylät, jotka eivät kestäneet talouden muutoksia, saivat todistaa, kuinka nuoremmat sukupolvet lähtivät muualle, kuinka iäkkäät asukkaat elivät yhä enemmän eristyksissä ja kuinka rakennettu ympäristö on hiljalleen autioitunut."

"Euroopassa on suuri määrä kuntia ja pieniä maaseutukeskuksia, joiden väestö on vähenemässä ja jotka ovat häviämässä. Monilla niistä on kuitenkin paljon potentiaalia, sillä niissä yhdistyvät historiallisen, kulttuurisen, kulttuuriperinnön ja luonnon aitouden ydinsisällöt."

"Vammaiset kokevat olevansa erittäin eristyksissä, mikä johtuu seuraavista syistä: heidän ympärillään olevien ihmisten asenteet (ennakkoluuloihin liittyvä subjektiivinen tekijä) – rakennettu ympäristö ei ole esteetön (suoraan liikkuvuuteen vaikuttava objektiivinen tekijä). Ilmiö on näkyvissä jo lapsuudessa, leikkikentillä, joissa lapsista tulee itsetietoisia ja tietoisia omasta erilaisuudestaan verrattuna muihin."

"Nuoret ja ikääntyneet on erityisesti unohdettu nykyisessä asuntotarjonnassa. Nuorten kohdalla se johtuu pääasiassa heidän tuloistaan, ja ikääntyneiden kohdalla taustalla on useita tekijöitä (esteettömyys, etäisyys kaupunkikeskuksesta, yksinäisyys, tarpeet)."

(Uusi eurooppalainen Bauhaus -sivusto, tarinankeruusivu)

Sosiaalisen osallisuuden edistäminen edellyttää, että vastataan syrjäytyneiden tai haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten ikääntyneiden, vammaisten tai maahanmuuttajien, tarpeisiin ja varmistetaan, että kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet käyttää palveluja, viheralueita ja digitaalisia välineitä. Useissa vastauksissa näihin viimeksi mainittuihin viitataan hyvinä välineinä lisätä ihmisten vaikutusmahdollisuuksia ja demokratisoida osallistumista päätöksentekoon.

Monet maaseutualueet kärsivät väestökadosta, mikä puolestaan johtaa taloudelliseen ja/tai sosiaaliseen köyhyyteen sekä luonnonympäristön ja rakennetun ympäristön tilan heikkenemiseen. Maaseutualueet kärsivät usein (fyysisten ja digitaalisten) yhteyksien puutteesta ja siitä johtuvasta työpaikkojen tai innovointimahdollisuuksien puutteesta. Yhteyksiin ja saavutettavuuteen liittyvien ongelmien ratkaiseminen keinona parantaa sosiaalista osallisuutta koskee myös niitä kaupunkialueita, joilla tietyt asuinalueet ovat fyysisesti ja/tai sosiaalisesti eriytyneitä ja kärsivät sen vuoksi marginalisoitumisesta ja palvelujen epätasa-arvoisesta saatavuudesta. Kaupunkien kutistumisella puolestaan on myös kielteisiä taloudellisia, sosiaalisia ja infrastruktuuriin liittyviä seurauksia, jotka edellyttävät pitkän aikavälin strategiaa.

Huomattavan monessa ehdotuksessa ja keskustelussa katsottiin, ettei pitäisi keskittyä ainoastaan asumiseen ja rakennettuun ympäristöön vaan myös palvelujen ja infrastruktuurien saatavuuden helpottamiseen.

5.4.Tarve pitkän aikavälin ajattelulle, elinkaariajattelulle ja yhdennetylle ajattelulle teollisissa ekosysteemeissä

On kiireellisesti puututtava resurssien ja jätteiden kestävämpään käyttöön eri teollisuudenaloilla (esim. rakennusala, muotiala ja valmistusteollisuudessa).

"Koska Bauhaus käynnisti keskustelun siitä, millaisina ajattelemme rakennuksia ja niiden toteuttamista, meidän on pohdittava, millä tavoin rakennusprosessi kuormittaa ekosysteemejä, joita osa olemme."

"Kuivan posidonian käyttö lämpöeristeenä muistuttaa meitä siitä, että emme asu vain talossa vaan ekosysteemissä."

"Elinkaaritiedot ja määräykset kestävän teollisuuden perustana - esimerkkinä puutavara."

"Ehdotamme sienirihmaston (plutorus spp.) ja jätteen muokkaamista komposiittimateriaaliksi korvaamaan nykyiset erittäin myrkylliset rakennusmateriaalit."

"Uusiojalostus voisi vähentää riippuvuutta tuonnista ja auttaa luomaan työpaikkoja paikallisissa tuotantoprosesseissa."

"Arkkitehtien tulisi osallistua aktiivisesti ja luovalla tavalla uusien talojen kalustamiseen ja yhdisteltävä kokonaisuuteen myös uudiskalusteita."

(Uusi eurooppalainen Bauhaus -sivusto, tarinankeruusivu)

Rakennusteollisuudessa tärkein viesti on välttää rakennusten purkaminen keskittymällä vanhojen rakennusten peruskorjaamiseen ja muuntamiseen uudelleenkäyttöä varten.

Luontopohjaiset ratkaisut ja materiaalit ovat olennaisen tärkeitä, jotta teollisia ekosysteemejä voidaan alkaa ajatella uudella tavalla. Luonnosta esimerkkiä ottavilla ratkaisuilla voidaan edistää integroidumpaa ja kiertotalouteen perustuvaa lähestymistapaa. Rakennukset ja teolliset prosessit olisi nähtävä osana luonnon ekosysteemiä. Malliesimerkkejä kiertotalouteen perustuvista käytännöistä, uusiojalostuksesta sekä erilaisten jätteiden välttämisestä ja uudelleenkäytöstä voidaan levittää ja laajentaa.

Kaupunkiympäristön uudistamisessa tai kunnostuksessa on otettava huomioon useita keskeisiä tekijöitä, jotta toiminta on pitkän aikavälin integroidun lähestymistavan mukaista.

"Yksi Flanderin ja koko Euroopan suurimmista haasteista on kaupunkien olemassa olevien rakennusten uudistaminen. Belgialle on tyypillistä, että talot ovat yksityisomistuksessa. Siksi haasteena on löytää ratkaisuja olemassa olevan rakennuksen uudistamiseen ja kunnostamiseen yhteistyössä yksityisten omistajien kanssa. Miten tätä voidaan edistää tarjoamalla yksityisille omistajille keinoja osallistua ja etsiä perusparannuksen toteutustapoja? Miten järjestelmää voidaan mukauttaa ottamalla huomioon Belgian erityispiirteet?"

(Uusi eurooppalainen Bauhaus -sivustolla saatujen vastausten satoa, vapaamuotoinen vastaus)

Uudet tekniikat ja materiaalit voivat tarjota rakennusosalalle pitkän aikavälin ratkaisuja. Uusiojalostettuja materiaaleja tai purkujätettä sekä biopohjaisia materiaaleja on mahdollista käyttää vanhojen rakennusten kunnostamisessa rakenteiden vahvistamiseksi tai lämpöeristyksen parantamiseksi. Luontopohjaisten ja kiertotalouteen perustuvien ratkaisujen lisäksi myös muut teknologiat ja innovaatiot voivat olla tärkeitä. Tällaisia voivat olla esimerkiksi lämmön talteenotto ja uusiutuva energia, 3D-tulostus sekä tiedonkeruu- ja yhteiskäyttövälineet energiatehokkuuden, vedenkäytön ja jätehuollon parantamiseksi. Digitaalisilla työkaluilla voidaan osaltaan tehostaa yhteisöjen elämän

kartoittamista ja edistää yhteistyötä ja yhteisöjen osallistumista kaupunkien kehittämiseen. Niiden avulla voidaan myös saada hyödyllistä tietoa asukkaiden tarpeista elinympäristöjensä suhteen.

Tiettyjen talouden alojen muutos edellyttää parempaa koulutusta ja työvoiman uudelleen koulutusta elinkaariajattelun ja sen mukaisten käytäntöjen sisällyttämiseksi teollisen ekosysteemin kaikkiin ulottuvuuksiin ja prosesseihin. Kestämättömien käytäntöjen kustannukset olisi arvioitava uudelleen ja selvitettävä tarkemmin, jotta voidaan määrittää prioriteetteja ja irrottautua kaikkein vahingollisimmista kierteistä.

Elinkaariajattelua olisi sovellettava kaikilla tasoilla: asuinalueiden tasolla voidaan hyödyntää ja käyttää uudelleen paikallisia materiaaleja, esimerkiksi muuntaa käytöstä poistetut materiaalit kaupunkikalusteiksi tai jaetuiksi tiloiksi, kun taas kansallisella tai kansainvälisellä tasolla voidaan toteuttaa muutos keskeisten teollisuudenalojen arvoketjussa.

6. Toimintaideoita

Vastaajat korostivat erilaisia tarpeita siirtymän mahdollistamiseksi ja uuden eurooppalaisen Bauhausin toteuttamiseksi. Näitä ovat esimerkiksi rahoitus, verkostoituminen sekä lupaavien hankkeiden ja tuotteiden näkyvyyden parantaminen:

Tämän horisontaalisen ulottuvuuden lisäksi vastauksista kävi ilmi joitakin selkeitä toimentasuosituksia.

6.1. Huomio pienimuotoiseen toimintaan

Uudessa eurooppalaisessa Bauhausissa olisi kiinnitettävä huomiota etenkin toimiin ja muutoksiin katu- ja asuinalueitasolla, koska pienimmilläänkin toimilla voidaan saada aikaan merkittäviä vaikutuksia. Asukkaat ovat lopulta omien asuinalueidensa asiantuntijoita. Myös onnistuneet pienimuotoiset hankkeet alentavat muutoksen toteuttamisen kynnyksestä: pienimuotoisia aloitteita on jo käynnissä – niitä on vain vahvistettava. Niiden on usein vaikea hakea EU:n rahoitusta johtuen tavasta, jolla ehdotuspyynnöt on suunniteltu.

6.2. Toimitaan useilla tasoilla samanaikaisesti

Ihmiset ovat aiempaa tietoisempia siitä, että Euroopassa toteutetut toimet vaikuttavat muuhun maailmaan ja päinvastoin. Lisäksi ollaan tietoisia pienemmän ja suuremman mittakaavan keskinäisestä yhteydestä ja mahdollisuuksista toimia samojen periaatteiden mukaisesti eri rakenteissa. Näin ollen uuden eurooppalaisen Bauhausin yhteydessä

käytävien keskustelujen ja sen puitteissa tehtävän yhteistyön voidaan odottaa laajenevan globaaliksi. Joissakin vastauksissa esitettiin tähän liittyviä konkreettisia ideoita.

6.3. Monialaisuus käyttöön yhdenmisen lähestymistavan muodostamiseksi

Paikkojen merkityksellinen muutos edellyttää paitsi moninaisten taitojen ja moninaisen tietämyksen yhdistämistä myös monialaista vuoropuhelua ja tutkimusta. Monialaiset työskentelytavat mainitaan useissa vastauksissa. Monissa vastauksissa myös kehitetään alojenvälisyyden ja monialaisuuden konseptia pidemmälle. Niissä katsotaan, että todellinen innovointi perustuu siihen, että otetaan avoimesti vastaan asiantuntijoiden ja muiden kuin asiantuntijoiden antamaa tietoa ja yhdistellään sitä, eli annetaan tekemiselle ja ajattelemiselle sama painoarvo. Ihannetapauksessa tähän liittyy työskentely turvallisissa ympäristöissä, keskinäiseen luottamukseen ja yhteistyöhön perustuen.

6.4. Lähtökohtana osallistava lähestymistapa

Onnistunut osallistava suunnittelu ja kaupunkisuunnittelu olisi käynnistettävä kutsumalla kaikki ihmiset mukaan keskusteluun. Liian usein vastaajat kuitenkin kertoivat, että tässä yhteydessä osallistava prosessi toteutuu vain osittain tai jopa pelkästään symbolisesti. On olennaista varmistaa, että prosessia ohjaavat ihmiset, jotka tulevat hyötymään siitä, jotta ratkaisut vastaavat parhaalla mahdollisella tavalla tarpeita ja sopivat siihen paikkaan, jossa ne toteutetaan. Osallistumisen tehostamiskeinoista vastauksissa mainitaan usein joukkorahoitus ja muita kansalaisten käytettävissä olevia yhteistyöhön perustuvia rahoitusmahdollisuuksia.

6.5. Innovointi – enemmän kuin teknologian työntövoimaa

Innovoinnin paradigmat on uudistettava, jotta voidaan irtautua puhtaasti teknisistä malleista ja saavutetaan sopusointu teknologian ja yhteiskunnan välillä. Teknologisilla innovaatioilla on paljon annettavaa uuden eurooppalaisen Bauhausin tavoitteiden saavuttamiseksi, digitaalisten työkalujen älykkästä käytöstä uusiin materiaaleihin. Innovoinnilla saatavat tulokset ei kuitenkaan välttämättä johdu uutuudesta tai itse teknologiasta: innovointitarve voi syntyä esimerkiksi uusista teollisista menetelmistä, joilla alennetaan kustannuksia ja tarjotaan kohtuuhintaisempia ratkaisuja, tai uusien teknologioiden ja perinteisten käsityöpohjaisten ja paikallisten ratkaisujen mukauttamisesta tiettyyn tarpeeseen tai esteettisiin valintoihin soveltuviksi. Taiteen ja tutkimuksen kenttä mainitaan myös lupaavana tekijänä, joka voi edistää innovatiivisen lähestymistavan laajempaa hyödyntämistä.

6.6. Menneen ja nykyisen välimaastossa

Tunnustetaan ja ymmärretään kulttuuriperinnön, paikallisen tietämyksen ja perinteiden merkitys ja niiden rooli kestävän tulevaisuuden rakentamisessa. On tarpeen arvioida uudelleen käytäntöjä, jotka eivät sovellu nykyisten sosiaalisten ja ympäristöön liittyvien haasteiden ratkaisemiseen, ja ottaa huomioon vanhat tietämyksen muodot, joita voidaan hyödyntää uusien polkujen muodostamisessa.

6.7. Uudet rahoitusmuodot

Innovointi voi tarkoittaa myös rahoitusratkaisuja. Tällaisia voivat olla esimerkiksi uudet julkisen ja yksityisen sektorin väliset kumppanuudet, hankkeiden erilainen johtaminen sekä uudet mahdollisuudet, joilla voidaan lisätä kansalaisten ja pienyritysten osallistumismahdollisuuksia.

7. VII. Päätelmät ja seuraavat vaiheet

Yhteissuunnitteluvaihe oli ensimmäinen tärkeä vaihe Uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteessa. Siinä muotoutui aloitteen identiteetti – niin prosessin kuin sisällön suhteen.

Uuden eurooppalaisen Bauhausin seuraavissa vaiheissa noudatetaan edelleen osallistavaa lähestymistapaa ja pyritään syventämään yhteissuunnitteluvaiheessa syntyneitä teemoja. Jotta voidaan tavoittaa vielä laajempi yleisö ja noudattaa entistä osallistavampaa lähestymistapaa, aloitteessa tehostetaan toimia ihmisten tavoittamiseksi.

Kokemusten ja visioiden keräämiseen käytetyt työkalut ovat olleet tarkoitukseensa sopivia, kun otetaan huomioon pandemian asettamat rajoitukset. Digitaalisilla työkaluilla tietyt ryhmät tai ihmiset eivät kuitenkaan saa ääntään kuuluviin. Seuraavissa vaiheissa olisi mahdollistettava erilaiset toimintaedellytykset ja olosuhteet, jotta voidaan toimia kentällä ihmisten parissa.

Kun kumppanien muodostama yhteisö kasvaa ja monipuolistuu, erityistä huomiota olisi kiinnitettävä Euroopan ulkopuolisiin kumppaneihin aloitteen globaalin ulottuvuuden rakentamiseksi ja vahvistamiseksi. Teollisuus otetaan mukaan tiiviimmin keskeisten toimijoiden joukkoon, jotta teollisen ekosysteemin muutos voi toteutua.

Kiitokset

Haluamme esittää vilpittömät kiitokset kaikille kansalaisille ja järjestöille, jotka ovat antaneet lausuntoja ja jakaneet näkemyksiään ja asiantuntemustaan sekä järjestäneet keskustelutilaisuuksia ja osallistuneet niihin. Yhdessä muodostamme tämän aloitteen.

Kuvalähteet

Sivu 3

- Nautiluksen kuori © Adobe Stock – Dean Pennala
- Lehvistön rakenne © Adobe Stock – Vera Kuttelvaserova
- Ilmakuva puistossa lepäävistä ihmisistä © Adobe Stock – Watman

Sivu 8

- <https://www.nordicbauhaus.eu/digital-bauhaus#/page=1>
- <https://www.up.pt/neb-goes-south/>
- <https://bauhaus-mar.pt/en/conference/>
- <https://www.janvaneyck.nl/news/het-nieuwe-bauhaus>
- <https://www.activehouse.info/wp-content/uploads/2021/02/Active-House-Newsletter-February-2021.pdf>
- <https://www.daysoforis.com/en/homepage-spring-en/>
- <https://centrumdesignu.gdynia.pl/>
- <https://www.arcticdesignweek.fi/en/>
- https://europa.eu/new-european-bauhaus/events/bauhaus-north-rhine-westphalia-focus-europe_en
- <https://wood4bauhaus.eu/>
- <https://www.dcci.ie/consumers/blog/new-european-bauhaus>
- <https://www.uni-weimar.de/en/media/news/news/titel/open-call-for-a-new-european-bauhaus-weimar-2/>
- <https://triennale.org/bauhaus>

Sivu 15

- Wunderbugs / © Francesco Lipari
- Tree-House School / © Valentino Gareri

- The Arch / © O.S.T. & Constructlab
- Protegemos las escuelas © Barcelona City Council
- Palaluxottica / © Simone Bossi
- Street Carnival in Clonakilty / © Cork County Council
- UMAR unit / © Empa - Swiss Federal Laboratories for Materials Science and Technology
- Ljuba in Drago / © Ksenja Perko
- Sadeputarhat Rundelsgatanilla Vellingessä / © Source: edge
- Gyermely / © Balázs Danyi
- © Ireland's Greenest town initiative
- House of Blivande / © Ketter Raudmets
- Takapiha / © CC BY-NC-SA In My Backyard - rioneiva.com/nomeuquintal
- Pupils of Sustainable Dream City © Navet Science Center
- Reincarnation project © Akna Márquez
- Proto-Habitat / © Flavien Menu
- 3D printed house / © Source: Prvok
- Workshop in Salak / © Keliaujančios dirbtuvės
- Housing solution / © A. De Smet, B. Pak & Y. Schoonjans (KU Leuven Faculty of Architecture), G. Bruyneel & T. Van Heesvelde (Samenlevinsopbouw Brussel), B. Van Hoecke (CAW Brussel)
- Projekthaus Potsdam / © Natalia Irina Roman
- Group using the toolkit / © Dan Lockton
- Shot from the 2019 "Bag from banner recovery" workshop / © Open Design School
- Home for The Homeless © xystudio
- Holmes Road Studios © Peter Barber Architects
- © De Ceutel
- Domo - kestävän arkkitehtuurin opetus ylemmällä keskiasteella / © Dolores Victoria
- The Salt House © R. Hofmanis